

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců JUDr. Bc. Kryštofa Horna a Mgr. Ing. Lenky Bursíkové ve věci

navrhovatelů: **a) E. P.**
bytem X
b) J. K.
bytem X
c) P. K.
bytem X

proti
odpůrcům: **1. Městský úřad Hořovice**
sídlem Palackého náměstí 2, Hořovice

2. volební strana SNK Skřipel
zastoupená zmocněnkyní S. P.
bytem X

o návrhu na rozhodnutí o neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Skřipel konaných ve dnech 23. a 24. 9. 2022,

takto:

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Obsah návrhu a vyjádření účastníků

1. Navrhovatel napadl volební stížností podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) doručenou soudu dne 6. 10. 2022 volby do Zastupitelstva obce Skřipel konané ve dnech 23. a 24. 9. 2022.
2. Navrhovatelé především namítli, že nebyl řádně a včas oznámen počet zastupitelů, který měl být ve volbách volen. Nebylo tak možné včas sestavit kompletní kandidátní listiny. Na úřední desce obecního úřadu nebyly včas zveřejněny ani informace o počtu a sídlech volebních okrsků ani o době a místu konání voleb v obci. S údaji o čase zveřejnění na elektronické úřední desce bylo starostou obce Skřipel manipulováno. Navrhovatelé vyjádřili přesvědčení, že vadné zveřejňování oznámení bylo součástí nekalé předvolební strategie odpůrce 2 vedené úmyslem zamezit kandidatuře dalšího volebního subjektu. Nejde přitom o jediný případ, kdy starosta (kandidující za odpůrce 2) nezveřejnil písemnosti na úřední desce řádně a včas. Navrhovatelé jako členové Zastupitelstva obce Skřipel poukázali na to, že zasedání zastupitelstva se konalo 22. 4. 2022 a pak až 24. 8. 2022,

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

kdy už uplynuly lhůty pro podání kandidátních listin. Na nesrovnalosti přitom starostu upozorňovali. Vlastní kandidaturou za těchto okolností nechtěli legitimizovat nezákonnosti ve volebním procesu. Dle navrhovatelů starosta svévolně omezil podmínky pro kandidaturu jiných uskupení, čímž hrubě ovlivnil výsledky voleb. Kdyby k nezákonnému jednání starosty nedošlo, navrhovatelé by kandidovali včas.

3. Odpůrce 1 k návrhu uvedl, že dne 21. 6. 2022 na úřední desce zveřejnil seznam obcí, ze kterých se u něj podávají kandidátní listiny. Zveřejnil též potřebný počet podpisů na peticích nutných ke kandidatuře sdružení nezávislých kandidátů. Obec Skřípel měla k 1. 1. 2022 celkem 129 obyvatel, a tak mělo být voleno 5-15 zastupitelů. Odpůrce 1 vycházel z toho, že Zastupitelstvo obce Skřípel neurčilo jinak, a tak se měl volit stejný počet členů zastupitelstva jako v končícím volebním období, tj. 5 (přičemž na kandidátní listině mohlo být uvedeno až 6 kandidátů). Pokud sdělení o počtu volených členů od obecního úřadu nepřišlo, čerpal odpůrce 1 z údajů na úřední desce nebo ze zápisů z jednání zastupitelstva. Proti registraci odpůrce 2 nebyl podán žádný opravný prostředek. Pokud se volič domníval, že některý z volebních orgánů lhůty či úkoly neplní, mohl na to upozornit nadřízený orgán. Občané obce Skřípel tak neučinili. Měli možnost se též odpůrce 1 kdykoliv dotázat na náležitosti registrace. Návrh považuje za nedůvodný.
4. Odpůrce 2 se k návrhu nevyjádřil.
5. Obecní úřad Skřípel na výzvu soudu sdělil, že Zastupitelstvo obce Skřípel počet členů, který by měl být volen, stanovilo naposledy pro volební období 2018-2022, a to na zasedání dne 20. 6. 2018, a to na 5. Zastupitelstvo je pětičlenné tradičně od roku 1998. Navrhovatelé, kteří všichni byli v uplynulém volebním období zastupiteli, zájem o změnu počtu členů zastupitelstva neprojevali. Měli dostatek mandátů k tomu, aby sami požádali o svolání zastupitelstva a změnili počet jeho členů. Starosta vyslovil spekulaci, že pravým důvodem návrhu je to, že se jim nepodařilo sestavit dostatečně početnou kandidátní listinu. Oznámení o počtu volených členů zastupitelstva na fyzické úřední desce i internetových stránkách obce zveřejněno bylo dne 24. 6. 2022 (dle přílohy k vyjádření). Informace o počtu a sídle volebních okrsků byla zveřejněna též, a to dne 7. 7. 2022 (dle přílohy k vyjádření). Okrsek byl vždy jen jeden. Oznámení doby a místa konání voleb bylo též zveřejněno dne 8. 9. 2022 (dle přílohy k vyjádření). Hlasování probíhá od 90. let v budově obecního úřadu na adrese Skřípel 55. Jinou budovu ostatně obec ani nevlastní.
6. Navrhovatelé b) a c) k vyjádření odpůrce 1 namítli, že byl sice zveřejněn počet nutných podpisů na peticích, nikoliv však počet volených členů zastupitelstva. Pokud registrační úřad musel čerpat informace o počtu členů zastupitelstva z informací na úřední desce, musel vědět, že byl porušen zákon. Navrhovatelé nebyli legitimováni domáhat se ochrany proti registraci odpůrce 2 již před konáním voleb. K vyjádření Obecního úřadu Skřípel dále uvedli, že data zveřejnění dokumentů dle jeho příloh nejsou pravdivá. Pro případ, že by soud považoval za podstatnou otázku zveřejnění na úřední desce, jsou připraveni navrhnout svědky k tvrzení, že dokumenty nebyly vyvěšeny ani na fyzické úřední desce. Poukázali též na to, že obecní úřad není účastníkem řízení a jeho vyjádření podepsaná starostou jsou fakticky spíše vyjádřením odpůrce 2, za kterého byl starosta zvolen. I proto pokládají laxní postup starosty v otázce svolávání zasedání zastupitelstva [navrhovatel c) výslovně uvedl, že mu starosta měl slíbit, že tak učiní ještě před letními prázdninami], které mohlo rozhodnout o jiném počtu volených členů, za účelový. Navrhovatelka b) již před uplynutím lhůty pro registraci kandidátní listiny řešila sepis notářského zápisu o osvědčení

stavu internetových stránek obce Skřípel, byť k němu z důvodů dovolené došlo až později. Vlastní kandidátní listinu by navrhovatelé jistě sestavili minimálně o pěti kandidátech.

7. Navrhovatel a) uvedl, že z notářského zápisu jasně vyplývá porušení zákona. Notářský zápis si navrhovatelé opatřili, neboť měli zkušenosti s tím, že starosta zveřejňování dokumentů na úřední desce zanedbává a případně záznamy o něm antedatuje. Totéž se stalo nyní v řízení před soudem. Zveřejnění informace o počtu zastupitelů je podstatné a nelze je nahradit pouhým telefonátem. Navrhovatelé nepředpokládali, že starosta nebude respektovat termíny pro svolání zastupitelstva; pokud by se konalo, volební záležitosti by na něm projednali. Navrhovatel a) připustil, že by bylo taktičtější, kdyby navrhovatelé sami podali kandidátní listinu, považovali však za důležitější dodržování zásad, a nezákonných voleb se proto nezúčastnili. Opožděné zveřejnění informace o počtu a sídlech volebních okrsků a oznámení o době a místě konání voleb mělo zásadní vliv na volební účast, která byla významně nižší, než v minulých volbách. Uvedl, že navrhovatelé nejednají jen za sebe, ale brojí i za práva ostatních voličů.

Posouzení věci soudem

Splnění procesních podmínek

8. Podle § 90 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Účastníky řízení o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování jsou ze zákona navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Z toho důvodů soud určil okruh účastníků, jak je uveden v záhlaví tohoto usnesení.
9. Podle § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 269/2021 Sb. (dále jen „zákon o volbách“) se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
10. Podle § 67 odst. 3 a 4 zákona o volbách je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání. Jedná se tedy o lhůtu hmotněprávní a nepostačuje, je-li před uplynutím lhůty úkon podán k poštovní přepravě, ale musí před uplynutím lhůty i soudu dojít.
11. Lhůta k podání návrhu se nevztahuje jen na návrh samotný, ale též na uvedení všech skutkových nebo právních důvodů, z nichž shledává navrhovatel volby neplatnými (viz nález Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11, bod 23). Totožný závěr platí i pro návrh na neplatnost hlasování s ohledem na shodnou právní úpravu těchto návrhů. K tomuto závěru Ústavní soud ve zmíněném nálezu odkázal na usnesení NSS ze dne 13. 12. 2004, č. j. Vol 13/2004-91, č. 472/2005 Sb. NSS, kde bylo uvedeno: „*Návrh totiž není tvořen pouze procesním nárokem, tedy uvedením toho, čeho se navrhovatel domáhá, ale též tvrzením důvodů, z nichž se domáhá určitého soudního výroku. Návrh na rozhodnutí ve věci a*

k němu vedoucí skutkové a/nebo právní důvody tvoří jeden celek. Z této příčiny Nejvyšší správní soud nepřiblížil k tvrzením obsaženým v doplnění návrhu, které měly povahu nových skutečností, a nepřistoupil ani k provádění dokazování připojenými přílohami. Tento závěr vyplývá i ze zcela specifické povahy volebního soudnictví, které je svázáno přísnými lhůtami, v nichž musí soud rozhodnout a své rozhodnutí v úplném znění vyvěsit na úřední desce: v řízeních ve věcech neplatnosti voleb a hlasování je podle § 90 odst. 3 s. ř. s. soud povinen rozhodnout do dvaceti dnů poté, kdy mu došel návrh. Tato krátká lhůta by např. ani neumožňovala, aby soud s novými důvody stihl obeznámit druhou stranu a umožnit jí, aby se mohla kvalifikovaně vyjádřit a skutečně a účinně hájit svá práva, čímž by porušil právo na „rovnost zbraní“ v řízení před soudem. Resp. když by soud dostatečnou lhůtu k vyjádření protistraně poskytl, porušil by sám procesní předpis, neboť by nestihl rozhodnout v předepsané lhůtě, a - když by návrhu na neplatnost voleb vyhověl - ohrozil by tím i případnou přípravu opakovaných voleb; takový postup by však byl zjevně absurdní a mohl by se stát nástrojem pro obstrukce. S ohledem na tuto teleologickou redukci, princip rovnosti, povahu volebního soudnictví, jakož i jednotu procesního nároku s důvody, z nichž povstává, má Nejvyšší správní soud za to, že po lhůtě stanovené pro podání návrhu již novoty přípustné nejsou.“

12. Státní volební komise zveřejnila sdělení o vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 23. a 24. září 2022 ve Sbírce zákonů dne 27. 9. 2022 pod č. 280/2022 Sb. Lhůta k podání návrhu tedy uplynula dne 7. 10. 2022 v 16:00 hodin.
13. Podle § 60 odst. 2 až 4 zákona o volbách může navrhovatel podat návrh na neplatnost hlasování, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
14. Varianty návrhů ve volebním soudnictví (na neplatnost voleb/hlasování/volby kandidáta) však nezakládají tři svébytné druhy řízení, nýbrž jde o výrokové varianty jednoho řízení o volební stížnosti. Soud tak není zcela vázán ani petitem návrhu a může svůj výrok upravit v návaznosti na zjištěná pochybení [viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 11. 2014, č. j. Vol 23/2014-110, ze dne 13. 11. 2012, č. j. Vol 4/2012-39, či ze dne 17. 3. 2016, č. j. Ars 4/2015-45, a KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, § 90)].
15. Ačkoli právní úprava pojí aktivní legitimaci k podání návrhu výslovně s porušením zákona o volbách, jen ryze formální výklad by mohl soud vést k závěru, že by snad měl rezignovat na soudní kontrolu stran ústavně zaručených práv obsažených v Listině základních práva svobod (dále jen „Listina“), neboť nelze vyloučit, že by mohlo dojít k narušení rovné soutěže politických sil a také práva na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny (*argumentum a minori ad maius*; viz usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 5. 2019, č. j. 52 A 16/2018-310, bod 123).
16. Soud tedy ověřil, že návrh byl podán včas, osobou k tomu oprávněnou (voliči zapsanými v seznamu voličů v obci Skřipel), k soudu věcně i místně příslušnému a splňuje všechny formální náležitosti na něj kladené.

Algoritmus přezkumu

17. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví vychází z ústavního principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru. Ústavní soud v usnesení ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. I. ÚS 105/15, připomněl, že česká právní úprava nezná absolutní vady volebního řízení, tedy takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta. Z čl. 21 odst. 4 Listiny vyplývá právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období. Rozhodnutí voličů může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14).
18. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura NSS (srov. např. usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS), z níž vyplývají v obecné rovině tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti: *1. nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících; 2. vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidátů, jejichž zvolení je napadeno volební stížností a 3. zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu těchto kandidátů.* Intenzita nezákonnosti musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.
19. Podmínky pro vyhovění volební stížnosti byly dále zpřísněny novelou volebních zákonů provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek hlasování či volby kandidáta, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem (v podrobnostech viz body 19 až 23 usnesení NSS ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33).
20. Význam této novely pak okomentoval též Ústavní soud v nálezu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 4178/18: „[Z]ákonodárce upravil míru důkazu vyžadovanou k prokázání skutkových tvrzení o hrubém ovlivnění voleb. Nepostačuje tedy důkazy podložená pravděpodobnost ovlivnění, ale je třeba prokázat samotné ovlivnění. V tomto ohledu je však třeba uvést, že volební soud často hodnotí, zda by výsledek dějů ve skutečném světě byl jiný, pokud by i ony děje byly jiné. Odkrytí faktických souvislostí zde není možné na základě výsledku voličů, odborného posouzení příslušných jevů z hlediska fyzikálních, resp. přírodních zákonů, ale nanejvýš prostředky sociálních věd. Volební soudy však těmito prostředky nedisponují a ani vlastní soudní řízení není k jejich získání uzpůsobeno. Pro závěr o hrubém ovlivnění voleb je tedy určující komplexní hodnocení skutkového stavu zjištěného v (časově) omezených možnostech volebního soudu z hlediska toho, zda skutková tvrzení o jiném přidělení mandátů, pokud by nebylo došlo k vadě volebního procesu, odpovídají zkušenostem běžného života

a soudce je o jejich pravdivosti vnitřně přesvědčen bez rozumných pochybností (srov. LAVICKÝ P. Důkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, str. 21-36). Tuto svou kontrafaktuální úvahu pak musí volební soud podrobně odůvodnit ze všech hledisek zákonem předvídaných pro zisk mandátu.“

Úvahy soudu v projednávané věci

21. Jádrem návrhu je tvrzení, že nebyly včas v souladu se zákonem zveřejněny na úředních deskách obce některé zákonem o volbách stanovené údaje a až následně došlo rukou starosty k manipulaci se záznamy o datech zveřejnění dokumentů na elektronické úřední desce obce. Oznámení o počtu volených členů zastupitelstva dle navrhovatelů nebylo na elektronické úřední desce obce zveřejněno 24. 6. 2022, ale až 24. 8. 2022. Ani oznámení o počtu a sídlech volebních okrsků nebylo dle nich zveřejněno 7. 7. 2022. Navrhovatelé též tvrdí, že ke zveřejnění oznámení o době a místu konání voleb na úřední desce obecního úřadu nedošlo 8. 9. 2022, ale až 14. 9. 2022. K prokázání absence včasných oznámení navrhovatelé předložili notářský zápis osvědčující stav úřední desky ke dni 16. 8. 2022.
22. Na základě výše popsaných východisek soud z důvodů ekonomie řízení přistoupil nejprve k posouzení, zda by namítané volební vady, pokud k nim skutečně došlo, mohly skutečně hrubě ovlivnit výsledek voleb. Teprve pokud by dospěl ke kladnému závěru, zabýval by se dokazováním sporných skutečností.
23. Dnem voleb se podle § 3 odst. 3 věty poslední zákona o volbách se dnem voleb rozumí první den voleb, nestanoví-li zákon jinak. Dnem voleb se tedy rozumí **23. 9. 2022**.
24. Podle § 67 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o obcích“) je zastupitelstvo obce složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Počet členů zastupitelstva ke zvolení tedy měl být určen nejpozději **30. 6. 2022**.
25. Podle § 68 odst. 1 zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě, městském obvodu, městské části do 500 obyvatel [podle údajů Českého statistického úřadu (<https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>) měla k 1. 1. 2022, což je rozhodným dnem podle odst. 3 citovaného ustanovení, obec Skřípel 129 obyvatel, což odpovídá též vyjádření odpůrce 1 a Obecního úřadu Skřípel] činil 5 až 15 členů.
26. Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, se dle § 68 odst. 2 zákona o obcích oznámí na úřední desce obecního úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení. Kromě toho může být počet členů zastupitelstva obce uveřejněn způsobem v místě obvyklým. Počet členů zastupitelstva ke zvolení tedy měl být oznámen nejpozději **2. 7. 2022**.
27. Podle § 68 odst. 4 zákona o obcích platí, že neurčí-li zastupitelstvo jinak, volí se počet členů zastupitelstva podle počtu členů zastupitelstva obce v končícím volebním období.
28. Podle § 21 odst. 3 zákona o volbách se kandidátní listiny podávají nejpozději do 16.00 hodin 66 dnů přede dnem voleb registračnímu úřadu. Posledním dnem pro registraci kandidátní listiny tedy byl den **19. 7. 2022**. Odpůrce 2 podal dle vyžádané dokumentace z registračního řízení kandidátní listinu dne 18. 7. 2022.

29. Podle § 22 odst. 2 zákona o volbách může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce. Jsou-li pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, může volební strana na kandidátní listině pro každý volební obvod uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik členů tohoto zastupitelstva má být v tomto volebním obvodu voleno. V obcích, kde se má volit 7 a méně členů zastupitelstva obce, volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů (v daném případě tedy mohlo být na kandidátní listině uvedeno 6 kandidátů). Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce (tj. **25. 7. 2022**) nelze již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.
30. Podle § 23 odst. 1 věty druhé zákona o volbách může zmocněnec volební strany na výzvu registračního úřadu nebo i bez výzvy do 53 dnů přede dnem voleb odstranit zjištěné vady kandidátní listiny. Posledním dnem pro případné odstranění vad tedy byl den **1. 8. 2022**.
31. Podle § 23 odst. 2 písm. c) zákona o volbách, pokud volební strana ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb (tj. do **6. 8. 2022**) o škrtnutí kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle § 22 odst. 2.
32. Podle § 23 odst. 3 zákona o volbách registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce rozhodne a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona, nebo b) o odmítnutí kandidátní listiny. Posledním dnem pro registraci či odmítnutí kandidátní listiny tedy byl den **6. 8. 2022**.
33. Podle § 59 odst. 2 zákona o volbách se proti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti provedení registrace kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát do 2 pracovních dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.
34. Podle § 15 odst. 1 písm. g) zákona o volbách starosta poskytuje každé volební straně, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována, informace o počtu a sídlech volebních okrsků zveřejněním na úřední desce obecního úřadu do 45 dnů přede dnem voleb, tj. do **9. 8. 2022**.
35. Podle § 29 zákona o volbách starosta zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději do 15 dnů přede dnem voleb (tj. do **8. 9. 2022**) oznámení o době a místu konání voleb v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede, které části obce náleží do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. Zároveň starosta v oznámení uvede adresy volebních místností, a jsou-li v obci vytvořeny volební obvody, jejich popis.
36. Z veřejně přístupných údajů Českého statistického úřadu (viz www.volby.cz; obdobně se ostatně vyjádřil Obecního úřad Skřípel) vyplývá, že v posledních pěti volbách do Zastupitelstva obce Skřípel (konaných v letech 2022, 2018, 2014, 2010 a 2006) bylo vždy voleno 5 zastupitelů a hlasování probíhalo v jediném volebním okrsku. Ze stejných dat (viz také tabulku níže) plyne, že v aktuálně posuzovaných volbách činila volební účast 58,42 % oprávněných voličů, což o cca 10 procentních bodů přesahuje volební účast do zastupitelstev obcí, městysů a měst v celém okrese Beroun (48,46 %). S výjimkou voleb v

roce 2018 [ve kterých byli zvoleni navrhovatelé a) a c), navrhovatelka b) se stala 1. náhradnicí] se jedná o nejvyšší volební účast v posledních pěti volbách.

rok	volebních stran	voličů v seznamu	odevzdané obálky	volební účast: obec Skřipel	volební účast: okres Beroun
2022	1	101	59	58,42 %	48,46 %
2018	2	107	77	71,96 %	49,65 %
2014	5	96	52	54,17 %	49,69 %
2010	2	98	45	45,92 %	52,89 %
2006	6	91	46	50,55 %	51,24 %

37. Z výše uvedených údajů o volebních výsledcích a časové posloupnosti úkonů proto vyplývá, že i kdyby byla tvrzení navrhovatelů pravdivá, nemohlo dojít k zásahu do pasivního ani aktivního volebního práva způsobem, který by výsledky voleb hrubě ovlivnil.
38. Rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb do zastupitelstev obcí bylo pod č. 81/2022 Sb. zveřejněno ve Sbírce zákonů dne 13. 4. 2022. Termín voleb a z něj odvozené časové limity stanovené zákonem o volbách pro podání kandidátních listin byly již od vyhlášení voleb veřejně známy. Navrhovatelé, kteří byli v uplynulém volebním období dle svých tvrzení (i dle vyjádření Obecního úřadu Skřipel) členy Zastupitelstva obce Skřipel, museli tedy mít povědomost o tom, zda toto zastupitelstvo rozhodlo o navýšení počtu volených zastupitelů pro další volební období. Pokud tak neučinilo, mělo být voleno stejně jako minimálně ve čtyřech předchozích řádných volbách pět zastupitelů. I pokud by soud připustil, že skutečně někteří jiní potenciální kandidáti netušili, kolik zastupitelů má být voleno, nic jim nebránilo kontaktovat před vypršením lhůty pro registraci s dotazem odpůrce 1 jako příslušný volební orgán. Nakonec ani podání kandidátní listiny, na které by byl uveden počet kandidátů neodpovídající počtu zastupitelů, který měl být zvolen, není překážkou její registrace. Pokud by navrhovatelé či jiní oprávnění voliči vytvořili konkurenční kandidátní listinu s více než šesti kandidáty, nadpočetní kandidáti by byli toliko vyškrtnutí, proti čemuž by se ostatně mohli bránit u volebního soudu ve věcech ochrany registrace. Pokud by naopak vytvořili kandidátku s nižším počtem kandidátů, než má být ve volbách zvoleno zastupitelů (což by je matematicky oproti plně obsazené kandidátní listině odpůrce 2 dozajista znevýhodnilo při přepočtu hlasů na mandáty), mohli by jakožto volební strana namítat, že byli postupem starosty poškozeni. Jakožto kandidující subjekt by též mohli případně brojit proti registraci odpůrce 2 (§ 59 odst. 2 zákona o volbách a § 89 odst. 2 s. ř. s.). Jelikož však navrhovatelé zůstali zcela pasivní a omezili se toliko na zajišťování důkazů pro soudní řízení [i z vlastních slov navrhovatelky b) vyplývá, že ta ještě za otevřené lhůty pro podání kandidátní listiny řešila zajištění důkazu o existenci nezákonnosti ve formě notářského zápisu] namísto toho, aby se pokusili do volebního klání zapojit, pak se o tuto možnost připravili. Pokud jde o hypotetickou zmařenou kandidaturu dalších občanů, navrhovatelé nikterak nedoložili, že by zde takoví občané (kteří měli zájem kandidovat a nemohli) vůbec byli.
39. Navrhovatelé neuvedli, jaký vliv na výsledek voleb mělo mít (ne)zveřejnění počtu volebních okrsků. Navrhovatel a) v pozdějším vyjádření dal do spojitosti s tímto

pochybením volební účast, která byla nižší než před čtyřmi lety. Avšak vzhledem k tomu, že území obce tvoří již po několikery volby (včetně voleb minulých) jediný volební okrsek, nemá soud za to, že by toto pochybení mohlo výsledky jakkoliv ovlivnit. Z výše prezentovaných údajů o historické účasti ostatně vyplývá, že účast ve volbách v roce 2018 byla mimořádná, zcela se vymykající ostatním rokům. Soud opakuje, že s výjimkou onoho rekordního roku letošní účast překonala všechny volby za posledních 16 let a byla významně vyšší, než činil okresní průměr.

40. Nadprůměrná volební účast tedy nesvědčí o tom, že by snad voliči nevěděli, kdy a kam mají přijít hlasovat. S ohledem na značné mediální pokrytí voleb přede jejich konáním a v České republice již zažitě tradiční termíny hlasování (pátek a sobota) by soud ostatně takový závěr v malé obci s jediným volebním okrskem (a dle vyjádření Obecního úřadu Skřipel též po mnoho let neměnným umístěním volební místnosti přímo v jeho sídle) pokládal za absurdní. Z žádných tvrzení navrhovatelů ostatně ani žádný konkrétní případ voliče, který by své aktivní volební právo nemohl vykonat, nevyplývá. Jelikož navrhovatelé sami uvádí, že informace o místě a čase hlasování zveřejněny byly, byť později, avšak stále před dnem voleb, nemá soud za to, že by tato případná pochybení spočívající v opožděném zveřejnění či nezveřejnění některých zákonem stanovených údajů mohla vést k jakémukoliv, natož hrubému ovlivnění výsledku.

Závěr a náklady řízení

41. Návrh proto soud zamítl (§ 90 odst. 3 s. ř. s.).
42. Výše uvedenými závěry soud nikterak neomlouvá případná pochybení při zveřejňování dokumentů na úřední desce obecního úřadu, pokud k nim skutečně dochází. Volební soudnictví je však založeno na nutnosti prokázat hrubé ovlivnění výsledku danou volební chybou. Ačkoliv soud nedospěl k závěru, že v daném případě došlo k hrubému ovlivnění výsledků voleb, a návrh proto zamítl, neznamená to, že laxní přístup k vyvěšování dokumentů nemůže mít v jiných případech závažné následky. Soud proto na Obecní úřad Skřipel apeluje, aby dbal na řádné, včasné a úplné zveřejňování dokumentů na fyzické i elektronické úřední desce.
43. Navrhovateli navržené důkazy pro nadbytečnost soud proto neprováděl. Dodává však, že stav internetových stránek Obecního úřadu Skřipel ke dni 16. 8. 2022 není vyčerpávajícím důkazem o nezveřejnění příslušných dokumentů v zákonných termínech, které tomuto datu předcházely. Dokumenty na elektronické úřední desce nemusí být zveřejněny navždy, nýbrž mohou být po zveřejnění též „sejmuty“ (odstraněny). Jakkoliv může následné zveřejnění těchto dokumentů s uvedením data zveřejnění předcházejícího dni, ve kterém navrhovatelé za užití notářského zápisu zaznamenali, že dokumenty na elektronické úřední desce nejsou, skutečně nasvědčovat manipulaci s daty zveřejnění, může jít též o opětovné zviditelnění již skrytých dokumentů v reakci na postup navrhovatelů. Jak však již bylo řečeno, ani prokázání absence včasného zveřejnění dokumentů by soud samo o sobě nevedlo k závěru, že taková volební vada vedla k hrubému ovlivnění výsledků, a že je tedy důvodem pro vyslovení neplatnosti voleb.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 18. října 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu